

Ovatko Venäjän naiset "kansallistutettu"?

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

oituksella. Se myönsi naisille heti poliittisen ja taloudellisen tasa-arvoisuuden ja kiiruhti osottamaan arvonantoa johtajille naisten joukossa. Alexandra Kollontaysta tehtiin yleishyvän ministeri. Se oli asema, jota täyttämään tarvittiin myötätuntoinen kansan äiti ja hän oli täysin kykenevä tuon tehtävän täyttämään. Hennon Maria Spiridonovan osalle lankesi talonpoikain johtajan jättiläisestävä. Hän täyttikin tuon tehtävän Orleansin neitsyen henkisellä puhtaudella ja palavalla innolla. Rouva Stahlille tarjosi kohtalo levottomien Kronstadtin merimiesten komennuksen ja hän ohjailikin seikkailuhaluisia poikiaan kuten voimakas, viisas vanhin. Nämä ovat tyypillisiä esimerkkejä. Voiko kukaan uskoa, että tällaiset naiset alistuisivat orjuuteen?

Ja kuitenkin kertomusta Venäjän naisten kansallistuttamisesta yhä levitetään ja sitä nielevät ahnaasti kaikki ne, jotka ovat ottaneet asiakseen kasata saastaa uuden, kamppailevan tasavallan päälle. Tuo kertomus johtuu kahdesta oletetusta, Saratovin ja Vladimirin sovietin julistuksesta. Saratovin sovietin "julistus" tutkittaessa näyttää olevan pienen anarkistiryhmän, eikä sovietin laatima. Sitä ei ole julaisu sosialistisissa eikä anarkistisissa, vaan kapitalistisissa lehdissä. Sanat: "Sovietin julistuksen mukaan", jotka ovat olleet Amerikassa julistuksessa asiakirjassa, ovat tahallisesti niiden siihen liittämät, jotka ovat ottaneet sanotun jutun Venäjän lehdistä.

Minkälaisina tompeleina me pitäisimme venäläisiä, jos heidän lehtensä julkaisisivat "Holy Rollerin" (eräs uskonlähke) uskon-työnnästyksen tyypillisenä amerikalaisena laina- ja imitointina, tai jos ne julistaisivat kaikilla ilmaisu- ja suunnilla, että jokaisella amerikalaisella miehellä on kolme tai neljä vaimoa siksi, että Utahin valtiossa on ollut voimassa monivaiheisuus!

Jerome Davis, nuorten miesten kristillisen yhdistyksen kansainvälisen komitean sihteeri sattui kaikkein onneksi olemaan Saratovissa vähän senjälkeen kun tuo juttu ilmestyi ja hän on sen julkisesti leimannut valheeksi. "Minä puhuttelin anarkistijohtajien suhteiden", sanoo Mr. Davis, "ja he väittivät, että koko juttu on valheellinen ja keinotekoinen, sellaisten ihmisten keksimä, jotka tahtovat saattaa vallankumouksen huonoon maineeseen. He olivat heti painattaneet suuren ilmoituksen, jossa he julistivat kertomuksen valheelliseksi sekä kielsivät omaavansa mitään sellaisia ajatuksia kuin sanottu "julistus" sisältää. Tätä ilmoitusta jaettiin kaikkialle Saratoviin. Minulla itselläni on yksi kappale sitä tavaroitteni joukossa..."

Siis anarkistit itekin kieltävät koko jutun! Ja kuitenkin meidän sanomalehtemme ja meidän älykkäät senaattorimme pitävät kiinni kertomuksen todenperäisyydestä.

Mikäli asia koskee Vladimirin julistusta, sen ensimmäiset neljä kohtaa, joissa myönnetään siviilivioliitto-oikeus (hyvin paljon samanlainen kuin minkä meidän lakimme myöntävät), ovat otettu alkuperäisesti soviettien julistuksesta. Loppuosan siihen on liittännyt pilalehti "Mookha" (Kärpänen) julaistu Moskovassa myöhään kevyällä v. 1918. Kun minä selitin tämän senaatin tutkijakomitealle, kysyivät majuri E.

Lowry Humes, sotaväen intelligenssi-osastolta, minulta enkö minä pitänyt siveettömänä tekona venäläisiltä tehdä pilaa seläisestä asiasta. Minusta se näyttää vähemmän siveettömältä tehdä pilaa siitä kuin ottaa se niin vakavalla kannalla kuin majuri Humes sen ottaa.

On ehkä paikallaan Venäjän naisista puhuttaessa mainita joitakin niistä laeista, joita soviettien hallitus on laatinut matami Kollontayn ehdotuksesta. Eräs niistä säättää vapaan hoidon 16 viikon ajalla kaikille naisille ennen ja jälkeen synnytyksen. Äitiyden palatseja on perustettu tätä tarkotusta varten, jotka itseasiassa ovat todella nykyaikaisia synnytyshoitoloita. Tämä laki koskee kaikkia naisia, aviottomiakin, sillä soviettien hallitus ei usko, että vanhempien synnit pitää u-lottaa lasten päälle.

Rouva Kollontay koettaa hävittää vanhanaikaisia, hirvittäviä orpolasten koteja, järjestämällä orpolapsille hoitoa talonpoikaisvaimojen luona heidän omissa perheissä, jossa orpolapsia kohdellaan kuten perheen jäseniä.

Hänen hellää äidillisyyttään kuvaa seuraavakin julistus, julaistu tammikuulla v. 1918:

"Kaksi miljoonaa nuorta elämää on Venäjällä vuosittain uhattu sorretun kansan pimeyden ja luokkavaltion tunnottomuuden tähden. Kaksi miljoonaa Venäjän äitiä on vuosittain kastellut Venäjän multaa kyynelillä ja työnkövettämällä käsillään peittänyt viattomien uhrien enneaikaisia hautoja, joiden uhrien kuoleman on aiheuttanut hirvittävä yhteiskuntajärjestelmä. Ihmisajatus, joka vuosisatoja on etsinyt vapaata polkua, on vihdoinkin saavuttanut työväen olojen parannusten kirkkaan päivän, jossa äiti tullaan suojelemaan lapselle sekä lapsi äidille. Yksi huomattavin esimerkki kapitalismin moraalista on äärimmäisen täyteen ahdetut orpolasten kodit, joissa lasten kuolevaisuus oli kauhistuttava ja heidän ruokintatapansa hirvittävä — tapa, joka oli häväistys jokaisen avuttoman raatajaäidin pyhille tunteille, ja jonka mukaan äiti-kansalaisesta tehtiin tyllä, imettävä eläin. Kaikki nämä kauhun painajaiset, onneksi, ovat hukkuneet menneisyyden pimeään yöhön työläisten ja talonpoikain vallankumouksen jälkeen.

Teitä, työläisnaiset, työnraatajat, äiti-kansalaiset myötätuntoisina sydäminne, teitä urheita uuden järjestelmän luojia, teitä oikeita opettajia, lääkäreitä ja sairaanhoitajattaria — kaikkia teitä kutsuu Venäjän uusi sovietti uhraamaan ajatuksenne ja tunteenne suorittaessamme yhteiskunnallisen hyvinvoinnin suurta rakennustyötä tulevien sukupolvien hyväksi. Kaikki yleishyvän viraston paikalliset sekä keskuustoimistot, jotka palvelevat lasten etuja, siitä päivästä lukien jolloin tämä julistus on annettu, yhdistetään yhdeksi järjestöksi äitien ja lasten suojeleustalon valvonnalla nalaiseksi, tarkotuksella luoda yhtenäinen järjestelmä niiden laitosten kanssa, joissa hoidetaan raskauden tilassa olevia naisia, näiden yhteisen järjestelmän tarkotuksena ollen kasvattaa henkisesti ja ruumiillisesti voimakkaita kansalaisia. Pietarin synnytyshoitola (entinen yksityisten laitos) kaikkine alaosastoineen tulee osaksi äitien ja lasten suojeleustalon järjestelmään ja kutsutaan sitä nimellä lasten palatsi. Moskovin synnytyshoitola tulee osaksi Moskovin äitien hoitolan ja kutsutaan si-

tä nimellä Moskovin lasten hoitolan.

Tarkotuksella jouduttaa lasten suojeleustalon parannusten käytäntöönpanoa, on valittu erikoinen komitea äitien ja lasten suojeleustalon yhteyteen. Tämä komitea muodostuu työläisten soviettien edustajista, sotilaiden ja talonpoikain edustajista, työläisten järjestöjen edustajista ja spesialisteista lasten terveydenhoidon ja opetuksen alalla. Komitean työtä tullaan johtamaan seuraavien perusohjeiden mukaan:

1. Äidin ja lapsen suojeleminen. Lapsen tulee saada parhainta maitoa — maitoa äitinsä rinnosta.

2. Lapsi on kasvatettava korkealle kehittyneen sosialistisen yhteiskunnan vaikutuspiirissä.

3. Olosuhteet on luotava sellaiseksi, joissa voidaan laskea perustusten lapsen henkisen ja ruumiillisen voiman ja terävän elämän ymmärryksen kehitykselle.

Kansan yleishyvän komisariatit, Alexandra Kollontay.

Tammikuun 31 p., 1918.

Kukaan, joka lukee tämän soviettien hallituksen hyväksymän ja vahvistaman julistuksen, ei voi uskoa, että sama hallitus orjuuttaisi ja häväisisi kansansa naisia.

Tyttö joka tahtoi karpänahka-turkikset

"— Luulenpa", sanoi Letty, "että olen jo päättänyt, mitä haluan syntymäpäivälahjaksi."

Syntymäpäivälahjan valinta oli Lettyyn vuotuisia huolia. Kymmenkunnan kappaletta hän aina valitsi ja taas hylkäsi.

Mrs. Dowling katsahti kahvipannunsa takaa miltei pelästyen ja arka hymy kohosi hänen heikoille, pyöreille kasvoilleen. "Mitähän se on?" hän kysyi. "Minä", sanoi Letty varjoamattoman haukotuksen lomassa, "minä haluan karpänahkaturkikset — hatun, kauluksen ja muhvin."

Äiti purasi huultaan. "Emme voi — pelkään etten voi antaa sinulle tuota kaikkea", hän sopersi.

"Mikset? Kaikilla toisilla tyttöillä on. Talvi on käsillä ja minun vesikonnahkakauluksen on kauhea ja muhviastani lähtee karva."

"Mutta, rakkaani, minä luulen, etten voi hankkia sitä sinulle."

"Et hankkia? Mikset?"

"On niin paljon menoja ja —"

"Ja minä olen yksi niistä? Äiti!" Letty oli ollut teatterissa edellisenä iltana ja sen jälkeen ravintolassa sen punakan miehen seurassa — jonka olemassaolosta äiti ei tietenkään tiennyt mitään. He olivat syöneet illallisen, joka ei ollut täysin tyydyttänyt Lettyä. Ei vielääkään mitään tapahtunut, mutta Letty oli ärtyisällä tuulella.

"Ostithan itekin äsken uuden hatun?" hän tiukkas. "Ja puhuithan aikovasi ostaa hopeisen sikarikotelon tuolle hirveälle hra Theikselle" — hra Theis oli äidin äsken onkima aviokalalahdotus — "hopeisen sikarikotelon joululahjaksi."

Hän lähti huoneesta.

Tuollaiset kohtaukset olivat käyneet yhä tavallisemmiksi, sillä entisistä tavoistaan poiketen oli rva Dowling tänä syksynä kolmasti jo kieltäytynyt antamasta tyttärensä vaatimia rahojia tai niiden vastikkeita. Mutta tätä ennen olivat kohtaukset päättyneet toisiin. Äiti oli seurannut lastaan tämän huoneeseen, hyväillyt häntä, suositellut,

itkenyt ja vihdoin antanut mitä tämä pyysi. Nyt rva Dowling tiesi, että oli pantava raja. Hän itki mutta ei seurannut.

Letty heittäytyi makuuhuoneensa sohvalle — koululippujen ja sohvatyynyjen keskelle. Hänkin itki; mutta äidin kyneleet olivat syvän surun, tyttären pettynyt halun kyneleet. Ensin Letty itki hiljaa, sillä hän luuli äidin tulevan lohduttamaan. Sitteen kun tätä ei kuulunut, kirkui hän kovemmin kuin kutsuen. Ja kun ei sitä noudatettu, ulvoi hän ääneensä omaa surkeuttaan.

Mutta äkkiä itku pysähtyi. Tyttö oli kohottanut päätään ja nähnyt akkunasta, yli valokujan, nuoren naisen toilettipöytänsä ääressä akkunan luona kerrosta alempana. Tämä ei ollut sievä eikä miellyttävä itsessään mutta oli selvää, että hän oli itseään seläiseksi tekemässä. Letty seurasi sitä mielenkiinnolla.

Letty unohti itkunsa. Hän seurasi tuon toisen pukeutumista loppuun asti ja juoksi sitten alas portaita. Nainen nousi junri hyvään automobiiliin.

Letty kysyi nekeripojalta, joka oli talon toimitusmiehen ja telefonin hoitaja:

"Kuka tuo on?"

Leveä irvistys paljasti pojan valkeat hampaat.

"Neiti Millicent", vastasi hän.

"Millicent — ja sukunimi?"

"Taitaa olla Duval. Ranskalainen se ainakin on. Mutta nuoret miehet kysyvät häntä vain nti Millicentinä."

"Onko tuo hänen autonsa?"

"En tiedä. Hän ajalee sillä joka päivä."

"Asuuko hän yksin?"

"Kyllä."

Vapaa! Tuo nainen on vapaa ja rikas ja onnellinen. Letty lähti kävelyille ja kierteli kaupan Viidennen Avenuen kaupan akkunan edessä, jossa oli näytteillä karpänahkakaulus ja muhvi.

Koko viikkoon ei hän puhunut mitään syntymäpäivälahjasta äidilleen ja tämä ei uskaltanut kokea kysymystä herättää. Lettyyn aika kului nti Millicentia vakoillessa. Hän tarkkasi tämän pukeutumiset ja tulemiset ja menemisit. Hän näki kaasun palavan myöhään yöhön nti Millicentin asunnossa ja hän näki hyvinpuettujen nuorten miesten käyvän siellä. Hän kuuli heidän nauravan ja pianoa soitettavan.

Sitten eräänä iltana, teatterin jälkeen, se punakasvoinen mies pyysi Lettyä juomaan vähän samppanjaa ja tämä kertoi hänelle nti Millicentistä.

Klo 1 sai rva Dowling telefonitiedon tyttäreltään, joka sanoi olevansa yötä erään tyttötuttavansa luona.

Seuraavana iltapäivänä, kun Letty tuli kotiin, piilotti hän eteisessä pitkän takkinsa alle karpänahkakauluksen. Viisi kuukautta myöhemmin hän katosi.

Hänen äitinsä ei nähnyt häntä enää koskaan.

Mutta minä näin. — Teoksesta "Harhapoluilla."

"Harhapoluilla" sisältää sarjan tämänlaatuista kertomuksia, toinen toistaan mielenkiintoisempia.

Kirjaa on saatavana Toverin asiamiehiltä tai suoraan konttorista tilattuna. Hinta \$1.50.

Kun levität Toveritarta työläisnaisen keskuuteen autat luokkatiedon leviämistä.